

Rožmberský

zpravodaj

červen 2024 | ročník III | neprodejné

Máme tu červen! Pro někoho to znamená první letní ovoce, dovolenou nebo konec školního roku, ale věřím, že většinu z nás „Rožmberáků“ napadne jako první „sezona je tu“. Je pro mě fascinující sledovat proměnu našeho města v průběhu roku. Nemám teď na mysli střídání ročních období (to by bylo na jiné povídání), ale měnící se atmosféru a dynamiku. Vždy jsem si myslela, že se lidé, žijící celoročně v rušných turistických místech, musí těšit na konec sezony a příchod té další proklínat. Během povídání s těmi, kteří zde žijí již nějakou dobu, mě proto překvapilo, že to tak úplně není. S koncem léta si opravdu většina obyvatel oddychne a užívá všudypřítomný klid, ale už na konci zimy začínají vyhlížet první turisty, vodáky, těší se na otevření letních podniků a celkově na přívál nové energie. Jsou tací, kteří vidí především ty stinné stránky turistického ruchu – odpad, hluk, parkování, více lidí... Pokud ale nebudeme úplní škarohlídi, tak jistě uvidíme i řadu příjemného. V obcích o čtyři sta obyvatelích v neturistických oblastech se většinou nekonají koncer-

ty, festivaly, slavnosti, výstavy... Není tam tolik podniků, kam si člověk může zajít posedět, ať už jen tak na kávu, anebo když chce pozvat rodinu či přátele na něco slavnostnějšího... Už jen možnost splout si řeku ze zahrady je pro řadu lidí žijících ve vnitrozemí záviděníhodná... Dechberoucí panoramata historického města snad ani vyzdvihovat netřeba. Proto, až se Vám budou „motat“ kochající se turisté před autem, až najdete u řeky pohozenou plechovku nebo až noční ticho naruší zpět veselých vodáků, buďme tolerantní a vzpomeňme si při těchto situacích na všechny ty hezké věci, které nám přináší život zde.

Novinky ze stolu našeho starosty

V této rubrice připomínám důležité okamžiky z práce zastupitelstva a úřadu města.

- 27. května 2024 nabyl právní moci nový územní plán našeho města. Poté, co vybrané úřady obdrží kompletní tištěnou verzi bude možno podle tohoto územního plánu řešit aktuální stavební řízení. Tím okamžikem bude také moci Krajský úřad Jihočeského kraje zažádat o změnu číslo jedna našeho územního plánu s finální podobou trasy cyklostezky Vyšší Brod – Rožmberk nad Vltavou. Nařízení finální trasy bude vyvrcholením mnohaletého úsilí.
- Ve dnech 19.-25. května 2024 proběhlo na profilu Vltavy Vyšší Brod – Zátoň 3. mistrovství světa v muškaření v kategorii žen 9. mistrovství světa v muškaření v kategorii masters (česky veteránů). 19. května proběhlo v našem městě slavnostní zahájení, na jehož technickém zajištění jsme se jako partner podíleli. Poděkování patří společnosti Aumayr s.r.o. a osobně pánům Severinu Krabatschovi a Romanu Chmelovi.
- 18. května 2024 jsme spolu se společností Agrowald s.r.o. (naším odborným lesním hospodářem) uspořádali v rámci celorepublikové akce Společnosti vlastníku obecních a církevních lesů „Den lesa“. Děkuji Ing. Martinu Urbancovi a jeho kolegům, dále všem

maminkám, které přivedly své ratolesti.

- 7. a 8. června 2024 probíhají volby do Evropského parlamentu. Jmenoval jsem členy volební komise, která si na svém první zasedání zvolila předsedu a místopředsdkyni. Obdrželi jsme již také hlasovací lístky, které byly následně distribuovány všem voličům.
- Zahájili jsme technické konzultace k renovaci vodojemu na Přízeři a také jsme uzavřeli smlouvu se společností Stavební poradna s.r.o. k zajištění výběrového řízení na dodavatele opravy komunikace a veřejného osvětlení Latrán.
- 26. května 2024 jsme přivítali 10 nových občánků našeho města.
- Zajímavá zpráva přichází od našich sousedů v Dolním Dvořišti. Probíhá zde jednání s investorem na stavbu větrných elektráren Žibřidovský vrch. Oficiální stanovisko vedení města zatím není známo. Zdá se, že oproti situaci v Rožmberku nad Vltavou, v případě Dolního Dvořiště, této stavbě nebrání nadřazené zásady územního rozvoje Jihočeského kraje.

- Bohuslav Čtveráček, starosta -

Vítání občánků

V neděli 26. května 2024 byli v restauraci Rožmberk Inn přivítáni noví občánci Města Rožmberk nad Vltavou. Rodičům srdečně gratulujeme a občánkům přejeme do života samé štěstí, zdraví, radost a lásku.

- Město Rožmberk nad Vltavou, foto: Jolanka Krchová -

Den otevřených lesů

Den otevřených lesů se ve spolupráci s organizací SVOL (Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR) konal 18. května 2024 po celé republice a my jsme se rádi přidali.

Děti s rodiči vyplňovali v průběhu procházky rožmberským jarním lesem dotazníky, Martin Urbanec vyprávěl o lese, zasadili jsme cca 40 stromků a k obědu byly špekáčky.

Za rok se při této příležitosti sejdem znovu!

- Agrowald s.r.o. -

Dvojité mistrovství světa v muškaření na vodách Vltavy v Rožmberku nad Vltavou

19. až 25. května 2024 proběhlo v jižních Čechách 3. Mistrovství světa v muškaření v kategorii žen a 9. Mistrovství světa v muškaření v kategorii masters. Město Rožmberk nad Vltavou se podílelo jako partner na slavnostním zahájení.

V kategorii žen se utkaly Česká republika, Austrálie, Finsko, Francie, Nizozemsko, Norsko, JAR, Švédsko a USA.

V kategorii masters závodily Česká republika, Austrálie, Belgie, Anglie, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko + Švédsko, Nizozemsko, Nový Zéland, Rumunsko, Slovensko, Španělsko a USA.

Soutěže se zúčastnilo 9 týmů žen a 15 týmů v kategorii Masters. Systém závodu byl podobný pro obě kategorie, pět členů týmu bylo rozloženo do celkem pěti skupin a v rámci pěti kol soutěže závodníci lovíli v celkem pěti závodních sektorech, takže každý závodník chytal na všech pěti sektorech. Čtyři sektory byly společné – nádrž Lipno II, kde se chytalo z lodí, Vltava mezi Vyším Brodem a Rožmberkem nad Vltavou, Vltava za Rožmberkem nad Vltavou, a nádrž Květoňov, kde masters lovíli ze břehu a ženy opět z lodí. Posledním sektorem byla „malá řeka“, masters lovíli na řece Vltavě na Čertově stěně a ženy na řece Malši pod

Kaplicí. Rozložení závodu na různé typy vod nutilo závodníky prokázat různé dovednosti, protože jinak se muškaří na stojaté vodě, jinak na velké řece a jinak na malé řece. Celkově se vždy hodnotí každé kolo v každém sektoru zvlášť, a závodník s nejnižším počtem umístění se stává vítězem. Celkově se ulovilo 4875 ryb, největší rybou byla 80 cm dlouhá štika. Soutěž skončila velkým úspěchem domácích. Vítězem soutěže žen byla v družstvech Česká republika před Francií a Austrálií, v jednotlivcích byla vítězkou Češka Štěpánka Šimůnková, druhá byla Francouzka Julie Quillard a třetí opět Češka Katka Švagrová, která pochází z Kaplice. V kategorii „masters“ vyhráli Italové před Španělskem a Českou republikou, v jednotlivcích byl pak vítězem Valerio Santi Amantini z Itálie (bývalý mistr světa v kategorii dospělých), na druhém místě byl již český závodník Bořek Kopecký a na třetím pak další Čech Marek Macka.

- Z podkladů od Ing. Milana Hladíka zpracoval Bohuslav Čtveráček, autor fotografií Igor Slavík -

Uzávěrka dalšího čísla Rožmberského zpravodaje je 21. 6. 2024

Rožmberský zpravodaj – periodický tisk územního samosprávného celku Města Rožmberk nad Vltavou. Vydává Město Rožmberk nad Vltavou, Rožmberk nad Vltavou 2, 382 18, IČ: 00246115 | **Registrační značka:** MK ČR E 23671 | Vydáváno 1x za měsíc nákladem 200 ks | **Datum vydání:** 6. 6. 2024 | **V Rožmberském zpravodaji nejsou uvedeny akademické tituly** | **Odpovědná redaktorka:** Jana Adamko | **Redakční rada:** Jana Adamko, Lenka Tomková, Drahomíra Čížková, Hana Suchá, František Fazekas | **Kontakt pro příspěvky, informace a inzerce:** podatelna@mestorožmberk.cz, tel.: 380 749 820 | **Grafika a sazba:** František Fazekas | **Tisk:** TISKÁRNA ČERNÝ s.r.o.

Čarodějnický rej a stavění májky

V neděli 28. dubna 2024 se to na rožmberském náměstí čarodějnicemi jen hemžilo. Děti tvořily kouzelnické hůlky, ochutnávaly dobroty z ježibabí kuchyně a nechybělo ani opékání buřtů. Poslední dubnový podvečer se podíleli muži, ženy i děti na vztyčení a ozdobení v Rožmberku nad Vltavou i na Přízeři. Děk patří všem, kteří se na udržení těchto tradic podíleli!

Pálení čarodějnic (známé také jako filipjakubská noc či valpuržina noc) je lidový zvyk slavený v noci z 30. dubna na 1. května. Dříve se na kopcích za vesnicemi v tuto noc zapalovaly ohně, jejichž dým měl od vesnice odehnat zlo a temné síly. Někteří lidé věřili v očistné účinky ohně a plameny proskakovali. Někde se do vzduchu vyhazovala zapálená březová košťata, která měla čarodějnice zahnat.

Na konec dubna připadá i další zvyk - **stavění májky**, sahající až do poloviny 15. století. Muži se vydávají do lesa, aby uřízli co nejvyšší strom. Zbaví jej pak větví, oloupou kůru a děvčata pak vršek zdobí stuhami a krepáky. Pod korunou stromu se uvazuje věnec, který symbolizuje panenství dívek ve vsi. Právě kvůli němu musí mladíci májku hlídat přes noc. Chlapci z okolních vesnic se totiž během noci mohou pokusit májku pokácet a získat tak symbolické panenství děvčat pro sebe. V některých vesnicích je zvykem, že mladíci staví malé májky (břízky) před domy svých děvčat. Dávají tím najevo, že dívka není k máni. Jinde je zvykem tvořit chodníčky lásky – vytvořit přes noc z vápna cestičku spojující domy milenců. Mnohdy se pak ráno rodiče nestačí divit.

Další z tradic je **prvomájový polibek** pod rozkvetlou třešní. Polibek by měl zaručit krásu a mládí.

I přes tyto romantické květnové zvyky se dlouho tradovala pověra: „**Svatba v máji, do roka máry**“. V dřívějších dobách, kdy ženy přicházely o svou počestnost až o svatební noci, často záhy nato otěhotněly. Dítě se pak ale mělo narodit v zimních měsících, kdy rodička čelila mnohým nástrahám – nedostatek jídla, porodní bába se ve sněhu nedostala k porodu včas aj. Matriky ovšem dokládají, že pověřivých lidí rok od roku ubývá a květen je dnes pro snoubence časem lásky a klidně i svatby

- Jana Adamko -

Už za pár týdnů můžete na hradě zažít výjimečný hudební zážitek a nejen to

Hradní nádvoří se opět stane dějištěm jednoho z koncertních zastavení **hudebního festivalu Hvězdy nad Vltavou**. A tou hlavní hvězdou bude pochopitelně strážce festivalu **Pavel Šporcl**.

Projekt je o to atraktivnější, že s excelentními renomovanými houslisty, violisty a violoncellisty zahrají také vybraní talentovaní čeští i zahraniční studenti z řad žáků ZUŠ, konzervatoří i hudebních akademií.

Nenechte si ujít tuto mimořádnou hudební událost, která se uskuteční v sobotu 6. července 2024 a už nyní si můžete v předprodeji na webových

stránkách festivalu (www.hvezdynadvtavou.com) zakoupit vstupenky.

A pokud nejste příznivci vážné hudby, možná právě pro Vás bude příjemným zážitkem koncert nadšených hudebníků, kteří zahrají coververze známých rockových hitů a říkají si TIME TO PLAY. Tento hudební večer je připraven na sobotu 29. června 2024 od 20:00 hodin.

I letos přivítáme další osobnosti v rámci projektu S hostem na Rožmberku.

Těšit se můžete na **Magdu Vášáryovou**, která bude naším hostem 24. července 2024, o týden později pak nabídneme setkání s ředitelem pražské ZOO **Miroslavem Bobkem**.

Když vyrazíte v průběhu léta na hrad, můžete si sami projít výstavu, kterou připravila Mgr. Veronika Polnická v galerii hradu. Téma výstavy neobvyklým způsobem reflektuje vazby vybraných příslušníků rodu Buquoyů k členům habsburského rodu. Výstava je výsledkem neúnavného archivního bádání a snahy o poodkrývání dosud nepublikovaných historických souvislostí.

Ať už bude důvod Vaší návštěvy hradu jakýkoliv, těšíme se na Vás.

- Za celý tým hradu
Andrea Čekanová -

GEOMED - konečně u nás

Když jsem se před deseti lety zapojil do programu GEOMED, ani jsem nemohl tušit, že se jednou dostanu do míst, která jsou pro tento program naprosto zásadní a jedním z těch míst, na každém semináři zmiňovaných a ve své podstatě léčivých je právě Rožmberk nad Vltavou a jeho okolí, například Hrudkov.

Proto nám bylo velkou ctí přivítat dne 19. dubna účastníky semináře: **Možnosti přirozených inhalací v Českých Budějovicích a Jihočeském kraji. Geografické a technické souvislosti, se zvláštním zřetelem k energetice ve zvažovaném území.** To vše pod záštitou, kterou poskytl cisterciácký klášter ve Vyšším Brodě, Město Vyšší Brod a Město Rožmberk nad Vltavou.

Na vysvětlenou. GEOMED je zkratka vycházející ze slova „Geomedicina“ a představuje celostní přístup ke vztahu člověk – životní prostředí z hlediska péče o zdraví. Geo značí geologické a geografické podmínky, medicína - prostě lékařství a lékařská péče.

Tou nejpodstatnější informací pro čtenáře našeho zpravodaje, a nejenom pro ně, je skutečnost, že se nacházíme v území s vysokým výskytem zdraví prospěšných látek (souborně se jim říká terpeny), včetně vysoce příznivého alfa pinenu, který je obsažen v našem rožmberském vzduchu ve vysoké koncentraci a který doslova léčí naše respirační choroby a přispívá ke snížení možné alergické reakce každého jedince. Za to vše vděčíme našim lesům, jejich druhové a věkové skladbě, údolní geografické

dispozici našeho města a v neposlední řadě Vltavě, která přináší příhodné mikroklima. S malou nadsázkou mohu napsat, že Rožmberk nad Vltavou a jeho okolí jsou vzdušné lázně, které máme všichni zadarmo. Věřím, že s GEOMEDEM nejsme v Rožmberku nad Vltavou naposled a Vám, vážení čtenáři, přeji pěkné léto a hodně stráveného času v léčivém rožmberském povětří.

- Daniel Hovorka, místostarosta -

Knižní tip

Letní dovolená se blíží a řada z Vás možná váhá, jakou knihu si přibalit do kufru. Přináším proto tip na odpočinkovou knihu od jihočeského autora **Jiřího Hájička**.

Plachetnice na vinětách je obyčejný příběh obyčejných lidí. Čerstvě rozvedená sedmačtyřicetiletá docentka literatury Marie tráví léto v Českém Krumlově, aby mohla být nablízku svým nemocným rodičům, neustále přitom naráží na neshody se svou starší sestrou.

Příběh v sobě skrývá mnoho rovin – rozvod, samota, péče o nemocné rodiče a boj sourozenců o to, kdo dělá více. Detailně prokreslen je pohled člověka, který se vrací do rodné vesnice a jeho setkání s lidmi, kteří ji nikdy neopustili. „Když nemůžeš vzpomínky sdílet s tím, s kým je máš, tak pro tebe ztrácí cenu.“

- Jana Adamko -

Smart Info

Vážení občané,
naše město Vám nabízí možnost bezplatné služby Smart Info na odesílání důležitých informací a zpráv z města přímo do Vašich mobilů pomocí SMS nebo na Váš e-mail. Více informací o registraci k odběru zpráv naleznete na webových stránkách města. www.mestorozmberk.cz

K odběru zpráv se můžete zaregistrovat

Na webových stránkách

Zaregistrovat se

nebo

Jednoduše nažtíením QR kódu

Bezplatná služba

Jednoduchá a rychlá registrace

Možnost výběru kategorií zpráv

Jeden účet pro více služeb

Osobní údaje v bezpečí

Pizza Na 95. kilometru již po třinácté!

Pizzerii Na 95. kilometru asi netřeba představovat. Podnik, který neodmyslitelně patří k létu v Rožmberku nad Vltavou, jako kouzlem přitahuje místní i nemístní, vodáky i cyklisty, turisty i chalupáře. A co je to kouzlo? Možná kámen s vyrytým nápisem „95.km“, jenž dal pizzerii název. Nebo Lukáš Sosna, kterého už třináctou sezónu můžete najít zaprašeného od mouky u pece, jak pro vás připravuje pizzu.

„Když to tu Lukáš objevil, stály tu jen základy pro rodinný dům. Při terénních úpravách, které tu dělal Lukáš s tátou a kamarádem, tu odkryli kámen s nápisem 95.km (pozn. kámen označující 95.km toku řeky Vltavy) a pamětní kámen na počest obětem válek, který je dnes na dětském hřišti“, vypráví Anička Sosnová. Zajímavou vzpomínkou je i to, že první rok, kdy byla Pizzeria otevřena, byl posledním rokem, kdy se konal festival České hrady na fotbalovém hřišti. „Každý rok k nám zavítá o něco více lidí a řada z nich se k nám každý rok vrací. Hodně dělá určitě rodinná atmosféra tady.“

Zajděte posedět pod slunečníky pizzerie, a když bude mít Lukáš čas, tak vám možná bude vyprávět historku, která přinesla panu starostovi přezdívku květinář.

- Jana Adamko -

Vítá nás červený červen

...červené jahody, maliny, růže, pivoňky...

V zahradě jsme se již dočkali prvních plodů. Sladké jahody se červenají v záhonech a vyhlížíme další rané plody, jako například kanadské či kamčatské borůvky, rybíz, maliny a třeba angréšt. Pochutnáváme si nejen na čerstvých plodech, ale zpracováváme je do různých koláčů a můžeme vytvářet zavařeniny a kompoty, které nás potěší v zimních měsících.

Tento čas je také vhodný ke kontrole ovocných stromů a keřů zda nejsou napadeny škůdci. Pokud nalezneme nějaké záškodníky, je třeba včas zasáhnout.

Práce ve sklenicích a na záhonech je v plném proudu. Saláty a ředkvičky již máme sklizené a do vyčištěných záhonů jsme již vysadili připravené sazenice. Také sázíte různé druhy k sobě? Rostliny si mohou navzájem pomáhat. Například rajčata jsou známá tím, že jim vyhovuje sousedský vztah s bazalkou, koprem, petrželí, tymiánem, česnekem, cibulí a třeba i měsíčkem lékařským. Tyto aromatické rostliny mají repelentní účinky. Další rostliny, které je vhodné zasadit blízko rajčat, jsou například okurky, chřest a mrkev. Naopak nevhodní sousedé rajčat jsou hrách, fazole, červené zelí nebo lilek. Rostliny pravidelně přihnojujeme, zaléváme, vytrháváme okolní plevel, zaštipujeme rajčata, okurky vyvazujeme a bráníme naši zahrádku před nájezdem nenechavých plžů. Podle počasí můžeme záhony mulčovat, aby se vlaha neodpařovala příliš rychle. Pokud je počasí deštivé, musíme mulč odhrnout, aby nám rostlinky nenapadly plísň.

Odkvetlé kvítky letniček pravidelně odstřiháváme a tím prodloužíme dobu kvetení. Důležitá je také závlaha podporující kvetení.

V červnu je též v plné a nejhezčí síle pro sběr významná léčivka třezalka tečkovaná. Z třezalky si

můžeme vyrobit skvělý třezalkový olej (viz níže), který má výborné hojivé účinky na drobná poranění kůže, pohmožděniny, popáleniny, jizvy a zvláčnění pokožky. Říká se, že rozkvétá hned po letním slunovratu a je nedílnou součástí svatojánského kvítí.

Letní slunovrat je čas, kdy noci jsou nejkratší a dny nejdelší. Slunce je na samém vrcholu svých sil, příroda překypuje životem a je nejvhodnější doba ke sběru bylin. Letos bude slunovrat

20. června ve 22:50 hodin. Mezi 23. a 24. červnem nastává Noc svatojánská, která ke sběru sluncem nasycených voňavých bylin přímo vybízí. Je to magická noc, kdy bylinkářky sbírají bylinky na směs devatero kvítí. Do této směsi patří třeba již zmíněná třezalka a dále heřmánek, řebříček, mateřídouška, sléz, růže šípková, divizna, řepík a jitrocel. Ale je na každém, jaké bylinky použije.

- Hani Suchá a Rózi Pudelková -

Třezalkový olej

Květy (klidně i s lístky) třezalky vložíme do vhodné sklenice a zalijeme olejem tak, aby bylo vše ponořené. Sklenici dobře uzavřeme a necháme 6 týdnů stát na slunci. Každý den protřepeme. Vyluhovaný olej scedíme přes jemné plátýnko a nalijeme do tmavé lahvičky. Uchováme při pokojové teplotě.

Vltava Run - závod podél Vltavy

V sobotu, o víkendu 11.5.-12.5. 2024, se v našem městě pohybovalo téměř 1500 lidí už od dopoledních hodin. Ještě do půlnoci jste mohli potkat pár závodníků s čelovkami opouštějící Rožmberk nad Vltavou. Netroufnu si odhadnout počet doprovodných vozidel, které závodníkům dělají zázemí a servis jak po technické, tak i po psychické a fyzické stránce. Během tohoto víkendu se konal 11. ročník štafetového závodu Vltava Run. Tento závod vznikl z nadšení jedné party lidí, která se pravidelně účastní legendárního závodu v americkém Oregonu. Všichni se dali do příprav a před jedenácti lety vyběhly první týmy na závod dlouhý 360 km, vedoucí po turistických stezkách, silnicích II. a III. třídy, Národním parkem Šumava lemuující tok řeky Vltavy téměř od pramene až do Prahy.

Letošního ročníku se účastnilo 302 týmů, které startují v brzkých ranních sobotních hodinách ze stadionu běžeckého lyžování Zadov – Churáňov na Šumavě. Mezi prvními startujícími jsou týmy časově pomalejší

a až v dopoledních hodinách z tohoto místa startují týmy nejrychlejší, předpokládá se, že se jejich časové hendikepy dorovnají a do cíle v Praze – Hamr Braník doběhnou v neděli v odpoledních hodinách, kde dostanou medaile za absolvování závodu a mohou se vydat na cestu k domovu. Časové výsledky a umístění se pak dozví na internetu. V našem městě probíhala předávka na 13. úseku, který dále vede do Rožmitálu na Šumavě. Další úseky, kterých je celkem 36, jsou různě dlouhé a dle terénu náročné, délka úseku se pohybuje mezi 9 a 15-ti kilometry. Občerstvovací města, vesnice jsou již předem daná a závodníci v nich mají zajištěné plnohodnotné občerstvení, zázemí na odpočinek, hygienu a jsou pro ně jistotou, že běží správným směrem. Zde se opět potkají s jejich týmem. Jinak je cesta terénem na nich samotných, úseky bývají značeny fáborcky, které jsou ale pro závodníka jen ujištěním. Trasu musí mít nastudovanou a daný úsek by každý závodník měl zvládnout rychlostí 60 min/10 km. Tým závodníků musí proběhnout 36 úseků, 3 kraje, 7 okresů, desítky měst a vesnic a samozřejmě nepočítaně kroků.

Tento závod se koná každoročně druhý víkend v květnu, pro nás, obyvatele, chalupáře Rožmberka nad Vltavou je vždy překvapením, proč se tu shromažďuje tolik lidí, proč je nedostatek parkovacích míst, proč si lidé rozbalují spacáky a deky na fotbalovém hřišti a v parku. Neznalý kolemjdoucí se může až zaleknout. Věřím, že pro podnikatele tento víkend může být úspěšným zahájením sezóny. Proto mějte na paměti, že se v tento čas můžeme každoročně potkávat a pozdravením, pokynutím hlavy nebo jen úsměvem nadšencům projevit podporu s přáním sil a zdraví na dokončení této náročné trasy.

- Lenka Tomková -

VINNÝ KŮŠT

ROŽMBERK NAD VLTAVOU

SOBOTA

22. 6. 2024

OD 12.00 HODIN

Nová výstava na hradě osvětlí metamorfózy vztahů korunního prince Rudolfa II. Habsburského s členy rodu Buquoyů aneb v ten moment pocítil teplo domova a zahodil lásky púst...

Téma a koncept nové výstavy vznikly v rámci projektu Rok Habsburků na šlechtických sídlech. Ústřední postavou z rodu Habsburků se stal korunní princ **Rudolf II. Habsburský** (1858–1889), který byl během svého života spojen hned s několika členy rodu Buquoyů.

První muž z rodu Buquoyů, který nepřímo ovlivnil budoucí politické smýšlení korunního prince, byl **Jiří František Buquoy** (1781–1851). Jeho protihabsburské teze, které nakonec vyústily v konkrétní činy v rámci revolučních událostí roku 1848 a otřásly habsburským dómem v jeho samotných základech, výrazně poznamenaly život korunního prince Rudolfa II.

Jeho syn hrabě **Jiří Jan Jindřich Buquoy** (1814–1882) posléze musel napravovat prohřešky svého otce. Nápomocna mu v tom byla především jeho žena **Sofie Terezie, rozená Öttingen-Wallersteinová** (1829–1897). Zvolili cestu přátelské až rodinné atmosféry, kterou korunní princ v jeho vlastním rodinném zázemí tolik postrádal. Snad i díky absenci mateřské lásky a tvrdé výchově poznamenané vojenským drilem v dětství byl závěr života korunního prince poznamenán duševní labilitou, která nakonec vyústila sebevraždou, kterou ve svých 30 letech následník trůnu rakousko – uherské monarchie spáchal v roce 1889 na loveckém záměčku Mayerling společně se svou milenkou, baronkou Mary Vetserovou. Před tím své deprese po dlouhá léta utápěl v alkoholu a prošel náručemi mnoha milenek. Nespokojenost korunního prince Rudolfa II. s vlastním životem a těžkým údělem následníka trůnu znásobil kromě jiného také dohodnutý sňatek s princeznou **Štěpánkou Belgickou** (1864 – 1945). Matka císařovna Alžběta Bavorská však se svou snachou neměla ideální vztah, v podstatě jí odmítala akceptovat a pohrdala jejím původem i nedostatkem šarmu, nakonec se vzdalovala jak synovi, tak celé své rodině. Není se proto čemu divit, že korunní princ hledal pochopení jinde, například v rodině Buquoyů.

A proto se nyní od závěru života korunního prince Rudolfa II. vrátíme k jeho samotným počátkům.

V roce 1871 si korunní princ Rudolf II. prodloužil svou kavalírskou cestu, aby na Rožmberku a loveckém záměčku Žofín strávil několik dní společně s nejbližší rodinou hraběte Jiřího Jana Jindřicha Buquoye. Nezapomněl však ani na své povinnosti a na tehdejší Sofiině náměstí pronesl ke shromážděnému rožmberskému lidu slavnostní řeč obsahující poselství národům v nelehké době. Tehdy se země vyrovnávala s následky, které zapříčinila prusko-rakouská válka v roce 1866. Jedním z těchto následků byla pandemie tzv. pruské cholery, která si vyžádala nespočet obětí, především

Korunní princ Rudolf r. 1887

z řad civilistů.

Sotva se veřejnost stihla vzpamatovat z těchto hrůz, na dveře již klepal další válečný konflikt v podobě prusko-francouzské války započaté v roce 1870.

Na tomto místě proložíme text citací úryvku z překladu básně, která vznikla k této slavnostní události a vytyčuje ono stěžejní poselství z projevu, jenž zazněl z úst korunního prince Rudolfa II. Habsburského.

... „**BUĎTE JEDNOTNÍ“ volá k lidu,**

„**SPOJTE SVÉ SÍLY,**

BUĎTE JEDNOTNÍ A SILNÍ SKRZE SVAZEK VÍRY,
TEPRVE PAK BUDE VLAST ZACHRÁNĚNA KDYŽ“...

Ale abychom tu neprozrazovali dopředu pointu poselství, tak začátek i konec vložený do básně si budete moci již brzy přečíst, pokud zavítáte na výstavu.

V Rožmberku nad Vltavou byla později na památku návštěvy korunního prince postavena na tehdejší Sofiině náměstí před dětskou opatrovnou kašna, která dodnes nese lidový název po korunním princovi Rudolfovi II. Později zde byl připsán text vzpomínající padesáté výročí vzniku zdejšího sirotčince. Sirotčinec byl v Rožmberku nad Vltavou na bývalém Sofiině náměstí založen v roce 1887 **Sofíí Terezií Buquoyovou, roz. Kněžnou Oettingen- Wallerstein** (1829 – 1897).

Rodinný kruh pak uzavíral prvorozený syn Sofie a Jiřího Jana Jindřicha - **Karel Bonaventura II. Buquoy** (1854–1911), kterého svedla s korunním princem dohromady jak vojenská dráha, tak i jeho působení v čele Společnosti vlasteneckých přátel umění v Čechách stejně jako Dům umění – Rudolfinum. Patrně nebude pro pozorného čtenáře žádným velkým překvapením, že i tento projekt uchovává buquoyskou stopu.

Pokud Vás opravdu zajímá, o jakou stopu se konkrétně jedná a jaké, že poselství z úst korunního prince Rudolfa II. Habsburského zaznělo, přijďte se podívat na novou výstavu, na kterou jste tímto srdečně zváni. Výstava bude ve výstavní galerii na hradě Rožmberk veřejnosti zpřístupněna v rozmezí měsíců červenec – říjen.

Sofie Terezie Buquoyová

A pokud byste se o příběhu korunního prince Rudolfa II., smutné, avšak v mnoha směrech tajemstvími opředené postavě rakousko – uherské monarchie rádi dozvěděli více podrobností, mohla bych Vám doporučit ke zhlédnutí několik málo následujících YouTube videí:

- *Kronprinz Ruolfs Affäre nimmt tragisches Ende*
- *Kronprinz Rudolf Mayerling 123 Jahre*

- Mgr. Veronika Polnická, kurátorka výstavy -